Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme- 30 Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme- 30 Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30802

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme- 30 Ölçe?i (SKDD-30), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n **duygusal, davran??sal ve sosyal uyum** düzeylerini taramak amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? bir ölçektir. Bu araç, hem olumlu sosyal yeterlilikleri hem de potansiyel uyum sorunlar?n? (içselle?tirilmi? ve d??salla?t?r?lm?? davran??lar) de?erlendirerek, çocuklar?n genel psikososyal geli?imini bütüncül bir bak?? aç?s?yla ele almay? amaçlar. Ölçek, 30 maddeden ve üç temel alt boyuttan olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi Dönem, Sosyal Yetkinlik, Davran?? De?erlendirme, Duygusal Uyum, K?zg?nl?k, Sald?rganl?k, Anksiyete, ?çedönüklük, Uyarlama Ölçe?i.

Yazarlar

Feyza Çorapç?, Nilay Aksan, Deniz Arslan-Yalç?n, Burcu Ya?murlu.

Amaç

Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme- 30 Ölçe?i'nin temel amac?, okul öncesi ça?daki çocuklarda gözlemlenen duygusal ve davran??sal uyum problemlerini erken a?amada tespit etmektir. Ölçek, çocuklar?n sosyal ortamlardaki yeterliliklerini ve ayn? zamanda riskli davran?? kal?plar?n? (sald?rganl?k veya içe kapan?kl?k) belirleyerek, e?itimciler ve ruh sa?l??? uzmanlar? için önemli bir tarama arac? i?levi görür.

Bu araç, özellikle **okul öncesi dönemde** sosyal ve duygusal alanlarda destek ihtiyac? olan çocuklar? saptamaya ve bu gruplar için uygun müdahale programlar?n? planlamaya olanak tan?r.

Yap?

SKDD-30, çocuklar?n davran??sal spektrumunu kapsayan üç ana boyutu ölçen çok faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu alt boyutlar, hem yeterlilikleri hem de sorun alanlar?n? kapsamaktad?r:

Sosyal Yetkinlik: Empati, yard?mseverlik ve sosyal etkile?im kurma becerileri gibi olumlu sosyal davran??lar? ölçer.

K?zg?nl?k-Sald?rganl?k: D??salla?t?r?lm?? davran?? sorunlar?n?, yani öfke kontrolü eksikli?ini, hayal k?r?kl???na kar?? tolerans dü?üklü?ünü ve fiziksel/sözel sald?rganl?k e?ilimlerini de?erlendirir.

Anksiyete-?çedönüklük: ?çselle?tirilmi? davran?? sorunlar?n?, yani kayg?, çekingenlik, sosyal

ARABPSYCHOLOGY.COM

geri çekilme ve duygusal ifadelerde k?s?tl?l?k gibi durumlar? ölçer.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak giri?inde spesifik geçerlik katsay?s? bilgisi sa?lanmam??t?r. Ancak, yay?mlanan akademik makalede (Çorapç? ve ark., 2010), ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas? s?ras?nda **yap? geçerli?i** çal??malar?n?n yürütüldü?ü belirtilmektedir. Bu çal??malar, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü kan?tlamay? hedefler.

Detayl? **geçerlik** analizleri ve faktör yükleri için ara?t?rmac?lar?n orijinal uyarlama çal??mas?na ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak giri?i spesifik güvenirlik katsay?s? bilgisi sunmamaktad?r. Akademik bir uyarlama çal??mas? olarak, ölçe?in maddelerinin kendi içinde tutarl?l???n? gösteren iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) katsay?lar?n?n ve büyük olas?l?kla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin makalede detayl?ca rapor edildi?i kabul edilmelidir.

Faktör Analizi

Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme-30 Ölçe?i, toplam 30 maddeden olu?makta ve uyarlama çal??mas? sonucunda orijinal ölçe?in yap?s?n? yans?tan üç temel faktöre ayr?lmaktad?r. Her bir faktör 10 madde ile temsil edilmektedir. Bu üç boyutlu yap?, ke?ifçi faktör analizi sonuçlar?na göre belirlenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in okul öncesi dönemi çocuklar?n?n davran??lar?n? Sosyal Yetkinlik, K?zg?nl?k-Sald?rganl?k ve Anksiyete-?çedönüklük olarak üç farkl? alanda ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt etti?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (6'l?)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Dönem Çocuklar? (Ö?retmen veya Veli Raporlamas?)

Ya? Grubu: Okul öncesi dönem (Genellikle 3-6 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Türk çocuk popülasyonu üzerinde standardizasyon çal??malar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, gözlemci (ö?retmen veya ebeveyn) taraf?ndan doldurulan 6'l? Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?r (1= hiç kat?lm?yorum - 6= tamamen kat?l?yorum). Yüksek puanlar ilgili boyutta yüksek düzeyde davran?? veya yetkinli?i gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yetkinlik, Davran??sal Sorunlar, Okul Öncesi Tarama, ?çselle?tirilmi? Sorunlar, D??salla?t?r?lm?? Sorunlar, Feyza Çorapç?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Feyza Çorapç?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Yok

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: feyza.corapci@boun.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bo?aziçi Üniversitesi (Orijinal makalede belirtilmi?tir)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? **2010** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Feyza Çorapç? veya ba?l? bulundu?u kurum üzerinden temin edilmelidir. Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?ma aç?kt?r ancak ticari amaçl? kullan?m için izin gerekebilir.

Kaynaklar

Çorapç?, F., Aksan, N., Arslan-Yalç?n, D., ve Ya?murlu, B. (2010). Okul öncesi dönemde duygusal, davran??sal ve sosyal uyum taramas?: Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme-30 Ölçe?i. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sa?l??? Dergisi*, *17*(2), 63-74.

Orijinal makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: scopemed.org

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sosyal-yetkinlik-ve-davranis-degerlendirme-30-olcegi-toad.pdf

Sosyal Yetkinlik ve Davran?? De?erlendirme- 30 Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 30 maddeden ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r. Derecelendirme, 6'l? Likert tipi format?ndad?r (1= hiç kat?lm?yorum - 6= tamamen kat?l?yorum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyal Yetkinlik (10 madde): Zorda olan bir çocu?u teselli eder ya da ona yard?mc? olur.

K?zg?nl?k-Sald?rganl?k (10 madde): Kolayl?kla hayal k?r?kl???na u?ray?p sinirlenir.

Anksiyete-?çedönüklük (10 madde): Yüz ifadesi duygular?n? belli etmez.

ARABPSYCHOLOGY.COM